

En fremtid for det skånsomme kystfiskeri

Forår 2015

**UDVIKLING –
IKKE AFVIKLING**

idé-
oplæg

Foreningen for Skånsomt Kystfiskeri

Småt men godt

Kyssfiskeriet med mindre fartøjer fra mange små havne og fiskepladser er en del af den danske kulturarv. Fiskeriet foregår med minimal påvirkning af naturen, og bidrager til bæredygtig udvikling og vækst i yderområderne og styrker især turismen.

Men dansk kystfiskeri er under afvikling. Dette var konklusionen i 2009, da kystfiskerudvalget evaluerede kystfiskerordningen. Denne udvikling er ikke vendt, trods flere forsøg på at forbedre kystfiskerordningen, og stadig færre fisk fanges i dag af kystfartøjer. Dermed er de mangfoldige, levende og aktive kystsamfund i Danmark, hvor et naturskånsomt og bæredygtigt kystfiskeri er i centrum, også under afvikling.

Det er vores opfattelse, at et bæredygtigt kystfiskeri sagtens kan eksistere og udvikles sideløbende med det konventionelle fiskeri, forudsat at rammerne er rigtige. Dette er desværre ikke tilfældet under det nuværende system.

Hvis der fortsat er et politisk ønske om en fremtid for kystfiskeriet i Danmark, er der efter vores opfattelse behov for en helt anderledes tilgang til dette segment, idet det nu synes tilstrækkeligt klart, at det mindre fiskeri ikke kan eksistere under den nuværende fiskeriforvaltning.

Max Christensen

Formand for Foreningen for Skånsomt Kystfiskeri

NYT SEGMENT: DEL OG HERSK

1 Det skånsomme kystfiskeri vantrives under den nuværende fiskeriforvaltning, som ikke varetager interesserne for de både, der fisker med faststående skånsomme redskaber. Trods flere forsøg på forbedringer af kystfiskerordningen fortsætter tilbagegangen, og fiskerettighederne overføres til meget store enheder i det konventionelle fiskeri – en ond spiral.

Hvis det skånsomme kystfiskeri i stedet forvaltes som et selvstændigt segment, sikres såvel det konventionelle fiskeri som det skånsomme kystfiskeri en politisk bevågenhed som kan holde fokus på, at ingen af parterne vantrives – en god spiral.

REGLER I KYSTFISKERORDNINGEN SKAL STRAMMES OP

2 Fiskerettigheder fra kystfiskere med passive redskaber opkøbes af det industrialiserede fiskeri og fiskeriet koncentrerer således på de store fartøjer.

Den koncentration af fiskerettigheder støttes af forvaltningen, der snarere tilpasser reglerne til fordel for de store kvote-ejere end følger de politiske hensigter, der oprindeligt var intentionen med kystfiskerordningen. I det spil taber kystfiskerne.

Kystfiskerordningen er slet ikke tilstrækkelig til at modvirke denne tendens. Lav stærkere regler, der sikrer, at fiskerettighederne forbliver i kystfiskersegmentet.

BEDRE UDNYTTELSE: INGEN DISCARD

3 Kystfiskeriet med passive redskaber har en meget lille bifangst af uønskede arter, en undersøgelse viser en discard på 4 pct., hvoraf 60 pct. kan genudsættes i live. I det mindre skånsomme fiskeri er discarden på mere end 30 pct. Med andre ord vil det skånsomme fiskeri have en bedre udnyttelse af kvoterne.

Et eksempel på en fangst af 100 kilo torsk: Det skånsomme fiskeri vil have en merfortjeneste på over 26 pct., idet det mindre skånsomme fiskeri har en større discard og en merudgift på bortskaffelse af discarden. Ved at tilpasse redskaberne efter målarten kan discard stort set undgås. Kystfiskeriet bør derfor friholdes for de nye regler om discard.

REGLER TILPASSET MÅLGRUPPEN

4 De mange love og regler til regulering og kontrol af fiskeriet generelt tager sjældent hensyn til de store strukturforskelle, der er mellem en stor trawler og en lille garnjolle. Kystfiskersegmentet bør i langt højere grad forvaltes efter regler, der er udarbejdet og tilpasset dette fiskeriet og ikke det konventionelle fiskeri.

Tilmelding, farvandsskifte, og havdage – regler forenkles for kystfiskeriet. Aprilstop fjernes.

MÆRK DET: LOKALT OG NATURSKÅNSOMT

5 Forbrugerne skal have mulighed for at vælge frisk fisk fra et lokalt baseret naturskånsomt fiskeri gennem en mærkningsordning.

Mærket skal fremme alliancen mellem den bevidste forbruger og det naturskånsomme fiskeri. Direkte salg fra bådene i de mange små havne skal gennem regelforenkling gøres langt mere attraktivt både for forbrugeren og fiskeren.

SÆLEN: NUTTET MEN UKONTROLLABEL

7 I store dele af de indre danske farvande, langs den jyske vestkyst – og ikke mindst ved Bornholm – er udbredelsen af særlig den spættede sæl så omfattende, at det udgør en direkte trussel for kystfiskeriet.

Sælen er på EU's liste over truede arter, men som sidste led i fødekæden uden naturlige fjender er bestanden kommet helt ud af kontrol.

De nuværende regler har langtfra været tilstrækkelige til at sikre en balance mellem sælbestanden, biodiversiteten i havet og fiskeriet. Der mangler en handlingsplan for regulering af bestanden, som tager hensyn til balancen i naturen.

UDVIKLING: STØT DET NÆRE

6 De mange støtteprogrammer til fiskerisektoren bør i højere grad tilgodese kystfiskeriet, så mindre projekter på de små pladser også får mulighed for støtte, hvilket vil medvirke til udvikling i yderområderne.

Hidtil har kystfiskeriet stort set været udelukket fra de forskellige udviklingsprogrammer, hvor reglerne og de tilhørende konsulentordninger udelukkende har tilgodeset det havgående fiskeri fra de store havne.

DET SKÅNSOMME KYSTFISKERI

KAN OVERLEVE

UDVIKLING

- Arbejdspladser og vækst
- Levende lokalsamfund
- Turisme
- Mindre CO2
- Sundere hav
- Mindre discard
- Bedre udnyttelse af kvoten
- Dagfanget fisk

SKÅNSOMT KYSTFISKERI

Begrebet skånsomt kystfiskeri blev defineret i 'Rapport fra arbejdsgruppe om kystfiskeri 22. maj 2013', bestilt af daværende fødevareminister Mette Gjerskov (S). Senere blev intentionerne udmøntet i Kystfiskerordningen: Fisker et fartøj udelukkende med skånsomme kystfiskerredskaber, udløser dette en tilladelse til at forhøje kvotens årsmængde med 50 procent.

EU ÆNDRER KURS

Det Europæiske Råd og Europa-Parlamentet har vedtaget en ny fælles fiskeripolitik, som trådte i kraft 1. januar 2014.

Den nye fælles fiskeripolitik sigter mod at få fiskebestandene tilbage på et bæredygtigt niveau, sætte en stopper for fiskerimetoder, der indebærer ressourcspild, samt skabe muligheder for beskæftigelse og vækst i kystområderne.

FISKERIET I GROVE TAL

Ifølge NaturErhvervstyrelsens tal for 2013 var der 4.772 erhvervsfiskere fordelt på 1.979 garnbåde og 597 trawlere – dertil fire not- og 52 muslingefartøjer.

Samlet landes der fisk til en værdi af lidt over 3 mia. kr., heraf står trawlfiskeriet for 2,2 mia. kr. mens garn og krogfartøjer sammen med snurrevodsskibe står for 400 mio. kr.